

Hvordan var livet til en dinosaur for 75 millioner år siden, egentlig?

På Naturhistorisk museum i Oslo står skjelettene til to andenebbdinosaurer. En voksen og et barn. De to dinosaurerne har fått navnene Zelda og Zara. I denne boken får vi vite hvordan disse to, og mange andre dinosaurer, levde sammen. Hvordan greide disse digre dinosaurerne å legge egg? Hvorfor har mange dinosaurer digre horn, eller pigger, på kroppen? Levde noen dinosaurer i flokk?

De dyktige formidlerne **Jørn H. Hurum**, **Torstein Helleve** og **Esther van Hulsen** forteller historien om dinosaurerne Zelda og Zara, samtidig som vi får fantastiske og overraskende fakta om utgravninger, fossiler og dinosaurer.

Vigmostad Bjørke

VIGMOSTADBJORKE.NO

ISBN 978-82-419-6585-2

9 788241 965852

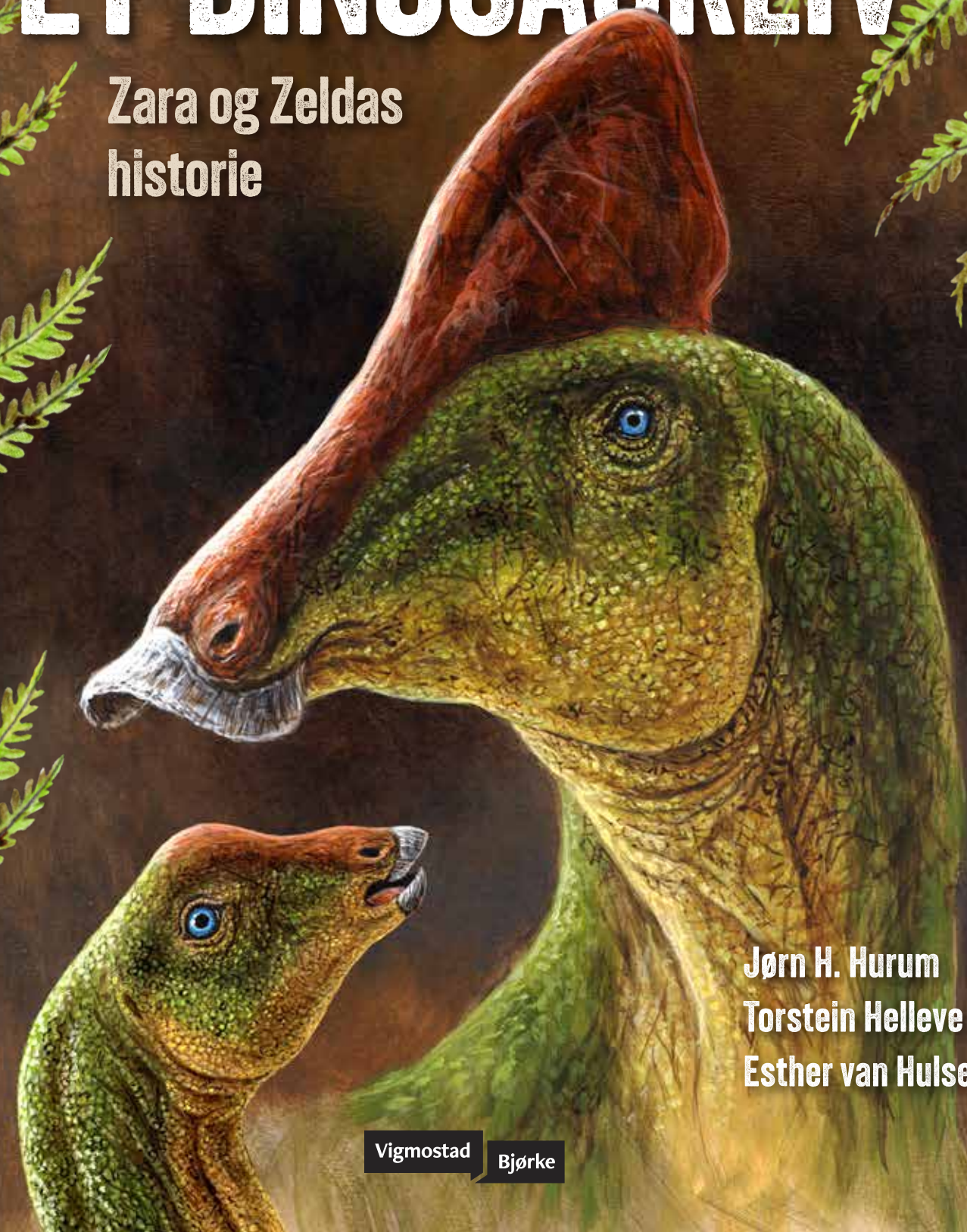
Jørn H. Hurum • Torstein Helleve • Esther van Hulsen

ET DINOSAURLIV Zara og Zeldas historie

ET DINOSAURLIV

Zara og Zeldas historie

Jørn H. Hurum
Torstein Helleve
Esther van Hulsen

Vigmostad Bjørke

mot perm

Jørn H. Hurum • Torstein Helleve

ET DINOSAURLIV

Zara og Zeldas historie

**Illustrert av
Esther van Hulsen**

Copyright © Vigmostad & Bjørke AS 2025
Grafisk produksjon: John Grieg, Bergen

Design og sats: Ingeborg Ousland
Omslagsillustrasjon: Esther van Hulsen
Papir: 150g Arctic Silk+
Boken er satt med Newzald 13/17 pkt
1. opplag 2025
ISBN: 978-82-419-6585-2

Spørsmål om denne boken kan rettes til
Vigmostad & Bjørke AS
Kanalveien 51
5068 Bergen
Telefon 55 38 88 00
Eller e-post til
post@vigmostadbjorke.no
www.vigmostadbjorke.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller
avtaler om kopiering som er inngått med Kopinor.
Vigmostad & Bjørke AS er Miljøfyrtårn-sertifisert, og bøkene er
produsert i miljøsertifiserte trykkerier.

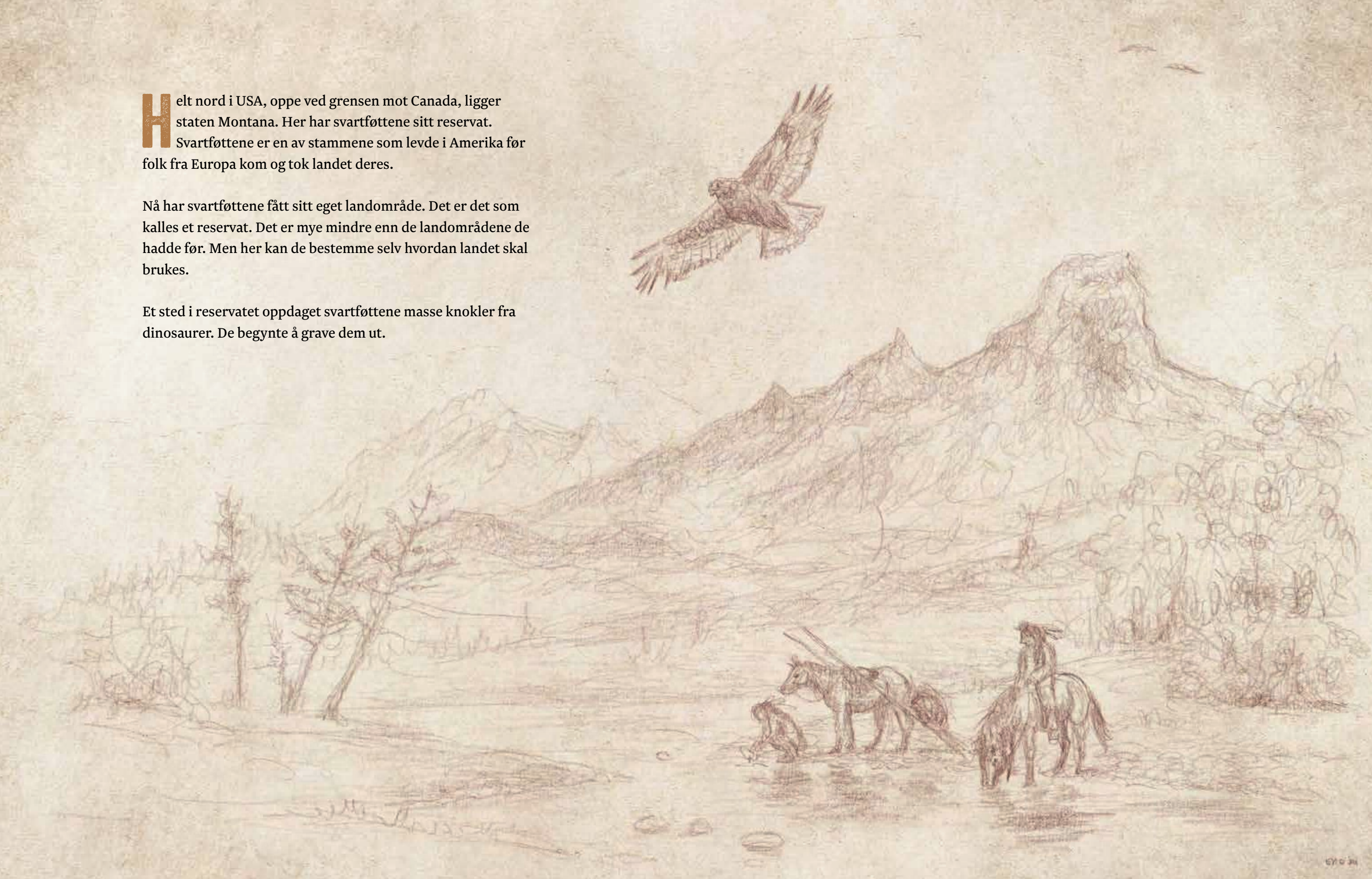

Vigmostad Bjørke

Helt nord i USA, oppe ved grensen mot Canada, ligger staten Montana. Her har svartføttene sitt reservat. Svartføttene er en av stammene som levde i Amerika før folk fra Europa kom og tok landet deres.

Nå har svartføttene fått sitt eget landområde. Det er det som kalles et reservat. Det er mye mindre enn de landområdene de hadde før. Men her kan de bestemme selv hvordan landet skal brukes.

Et sted i reservatet oppdaget svartføttene masse knokler fra dinosaurer. De begynte å grave dem ut.

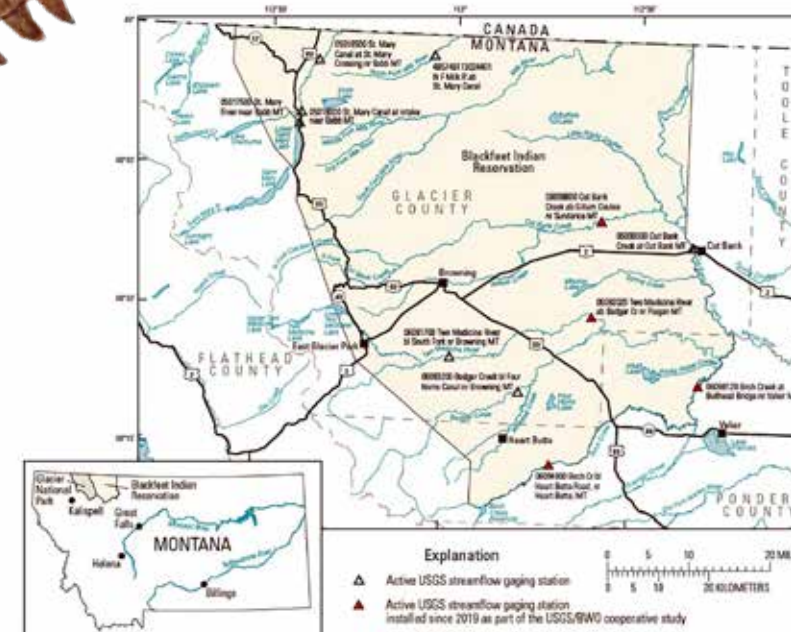
Knoklene er de harde delene av kroppen til et dyr. Alle knoklene til sammen danner skjelettet. Når dyret dør, forsvinner musklene og de andre myke delene ganske fort. De råtner eller blir spist av andre dyr. Men knoklene kan bli bevart i mange millioner år. Da kalles de fossiler. De kan fortelle oss om hvordan dyra så ut, og hvordan de levde. Dinosaurer, for eksempel.

Mange mennesker synes dinosaurer er kjempespennende. De vil gjerne ha en ekte dinosaurknokkel selv. Derfor kunne svartføttene selge knoklene de grov ut, til samlere.

En dag i 1990-årene fant svartføttene et sted der det lå mange knokler samlet. De skjønnte raskt at de hadde funnet deler av et skjelett. Men så oppdaget de at det var noe som ikke stemte.

Noen knokler var det for mange av. Andre hadde så forskjellig størrelse at det ikke så ut som de kunne passe sammen. Svartføttene prøvde å sette knoklene sammen på ulike måter og sammenlignet med dinosaurer som var funnet tidligere.

Da skjønnte de at de ikke hadde funnet skjelettet til én dinosaur, men to. Én stor og én liten. En voksen dinosaur og en ung dinosaur av samme art. Disse to skjelettene står nå på Naturhistorisk museum i Oslo. Den store dinosauren har fått navnet Zelda, og barnet heter Zara.

Tåknokler fra Zara

Tåknokler fra Zelda

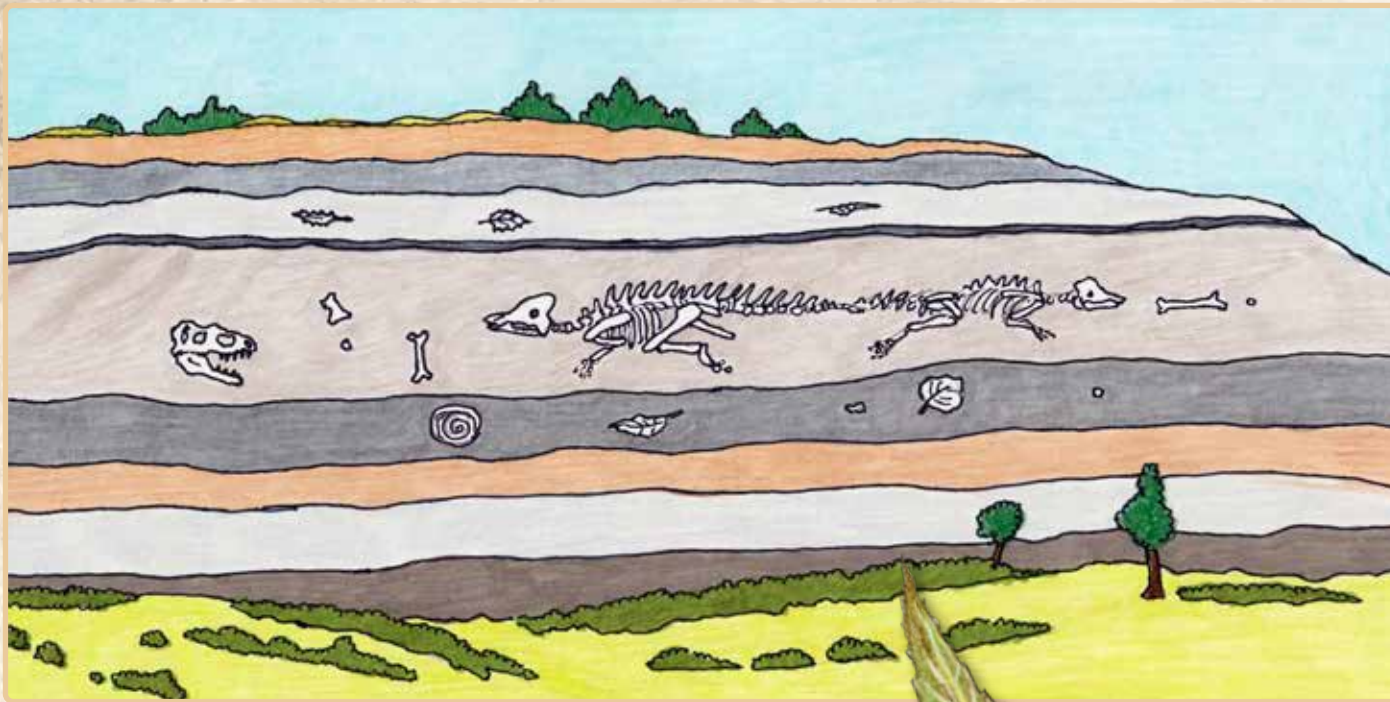
Men det vi vet helt sikkert, er at det fantes en mengde dinosaurmødre og dinosaur-barn. To av disse kan vi kalle Zelda og Zara, og det er dem denne boken handler om.

Venstre skulderblad til Zelda

Venstre skulderblad til Zara

Knoklene deres lå hult til bult da de ble funnet, så det kan se ut som de to har dødd samtidig. Vi vet ikke om de var mor og datter, vi kan ikke engang vite om de var hanner eller hunner.

De som forsker på dinosaurer, har forskjellige metoder for å finne ut hvor gamle fossiler er. De kan sammenligne steinlag fra ulike steder i verden og se hvilke dyr som levde på samme tid. De kan også studere grunnstoffene i fossilene og lagene rundt.

Derfor vet forskerne at Zelda og Zara levde for omtrent 75 millioner år siden, i en periode som kalles kritt. Mange av dyra og plantene som levde den gangen, så helt annerledes ut enn de som lever i dag. Men det var også noen som lignet litt.

I det samme området som Zelda og Zara ble oppdaget, er det funnet massevis av andre fossiler. Derfor vet forskerne en god del om hvem som levde sammen med dem.

7 Chirostenotes var omtrent så høy som en struts. Den lignet litt også, siden den var dekket av fjær. Den kunne ikke fly, men det kan jo ikke strutsen heller.

8 Cimexomys var et pattedyr som var litt større enn en mus og litt mindre enn en rotte. Selv om de var små, overlevde de selv etter at dinosaurene hadde dødd ut.

9 Flygeøgler fantes det flere arter av. En art som ikke har fått navn ennå, hadde et vingspenn på åtte meter.

10 Champsosaurus var øgler som lignet veldig på krokodiller.

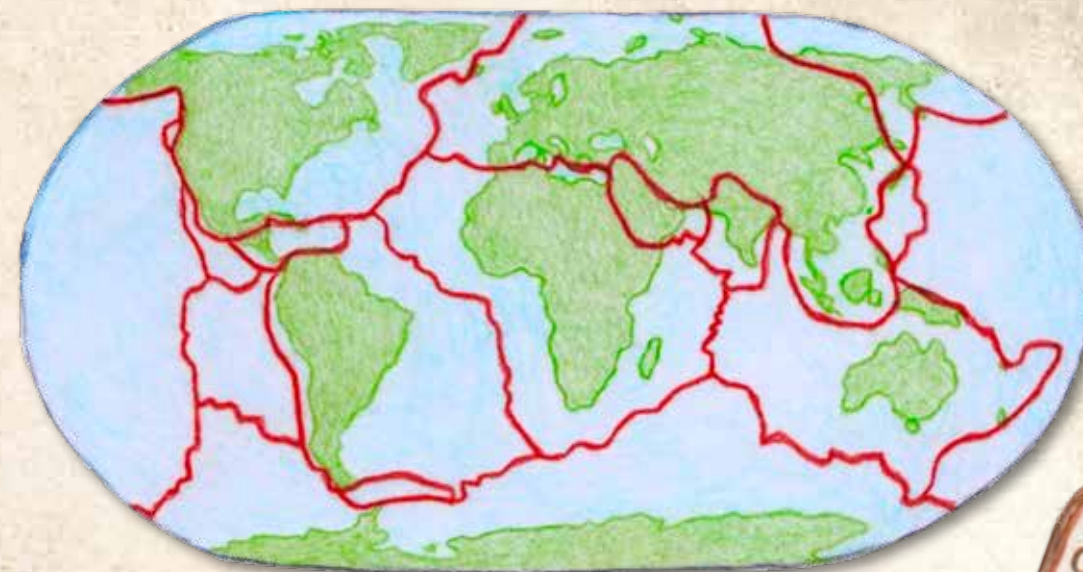
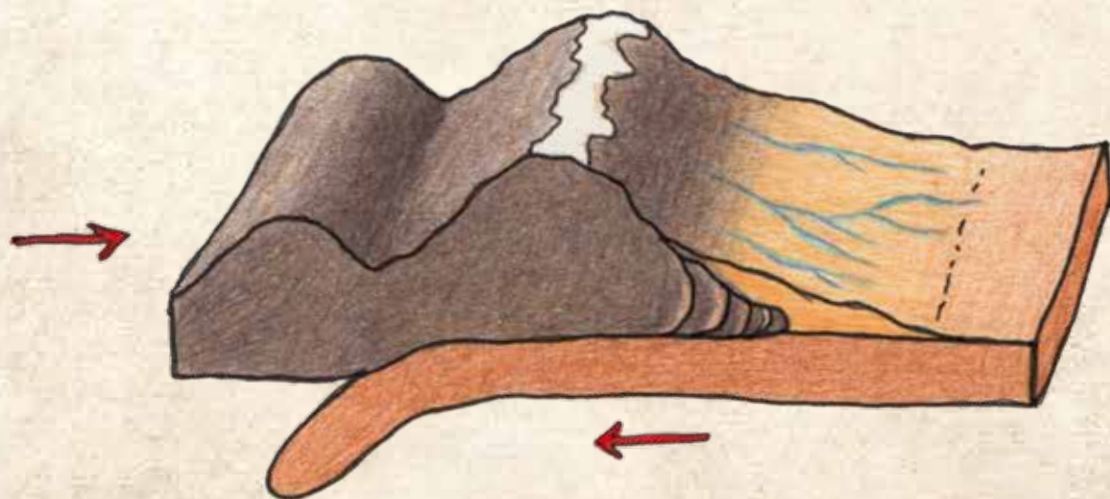
Det var ikke bare dyr og planter som var forskjellige fra de vi kjenner i dag. Du ville ikke ha kjent igjen verdenskartet heller. Det kunne like gjerne vært kart over en annen planet eller en eventyrverden.

Temperaturen på jorda forandrer seg også. Når jorda er varm, smelter isen på Nordpolen og Sørpolen. Da stiger havet og endrer kartet. Da Zelda og Zara vandret rundt, var Nord-Amerika delt på langs av et stort, grunt hav.

Nord-Amerika for 75 millioner år siden. Ser du havet som dekker det som i dag er land?

Kartet forandrer seg fordi jordskorpa er delt opp i enorme plater som glir rundt. Når to av dem møtes, presser den ene plata den andre ned. Når platene kolliderer, slår de bulker på seg som danner fjell. I slike områder er det mye jordskjelv.

Disse platene beveger seg så sakte at vi ikke merker det annet enn som jordskjelv. Vanligvis forandrer temperaturen seg også veldig sakte. Men de siste to hundre årene har den steget mye raskere enn noen gang før fordi vi mennesker har påvirket atmosfæren ved å brenne olje og kull.

Vulkanutbrudd er det også. Zelda og Zara levde ved foten av fjellkjeden som skulle bli Rocky Mountains. Her rant store elver ut over flate områder.

Zelda og Zara hørte til dinosaurarten *Hypacrosaurus* *stebingeri*. *Hypacrosaurus* betyr «nesten den høyeste øglen». Forskerne ga den det navnet fordi den var nesten like stor som *Tyrannosaurus*, men ikke helt.

Det var ikke så mye man visste om *Hypacrosaurus* før svartføttene begynte å finne fossiler av dem i sand- og leirlag fra de store elvene i området for 75 millioner år siden. De fant massevis av fossiler, og ikke bare av dyra. Etter hvert ble det også funnet mange egg og reir.

Zelda har nemlig gravd reir da hun skulle legge egget som Zara kanskje skulle komme ut av. *Hypacrosaurus* var ikke den eneste dinosauren de fant reir fra. Du husker at vi snakket om *Maiasaura*, som var «den gode mor»? Svartføttene fant også reir med egg fra *Maiasaura*.

Mange dyr bygger reir. De vi kjenner best til, er fuglene. Du har sikkert sett kråkereir høyt oppe i et tre. De ser ut som om noen har kastet fra seg en haug med kvister.

Ikke alle fugler bygger reir i trær. Sandsvaler bygger reir i sanddyner, og mange fugler bygger reir på bakken. Krokodiller bygger også reir, slik *Hypacrosaurus* gjorde. Andenebbdinosaurer var nødt til å bygge dem på bakken, på samme måte som krokodillen. De kunne jo ikke fly opp i trærne.

I et reir kan de voksne passe på eggene til de blir klekket, så de ikke blir spist av andre dyr. Fugler legger også og ruger på eggene for å holde dem varme. Som oftest er det mora som passer på reiret. Noen ganger er faren med. Dinosaurer hadde sikkert mange forskjellige løsninger, de også.

Gjøken er en liten sleiping som legger eggene sine i andre fuglers reir. De andre blir lurt til å oppdra gjøkungen og skaffe den mat. Kanskje noen dinosaurer også gjorde det?

Hønseegg

Her ser du et hønseegg sammenlignet med mange ulike dinosauregg. Runde dinosauregg stammer ofte fra planteetere, mens avlange stammer fra rovdinosaurer.

Egg fra rovdinosaurer

Egg fra sauropoder

Egg fra ornithopoder

Egg fra rovdinosaurer

Hos menneskene har mora egget inni seg. Etter at egget er befruktet, får barnet næring av mor og vokser inne i magen. Ni måneder senere pletter en fiks ferdig unge ut, med hår og øyne og fingre og tær.

Hos krypdyr og fugler som legger egg, vokser barnet utenfor kroppen til mora. All næringen som trengs for at det skal bli et dyrebarn inni egget, finnes innenfor skallet. Egget trenger bare å få ligge i fred til det klekkes etter noen uker. Større dyr har større egg som trenger lengre tid på å klekke.

De første dyra som la egg, levde i vannet. De la egg som ikke hadde hardt skall. Disse eggene klarte seg ikke på land, da tørket de ut. Fisker og frosker er eksempler på dyr som fortsatt legger egg i vann. Disse eggene klekkes raskt, og larvene svømmer av gårde i vannet. Det er ikke sikkert mammaen eller pappaen ville kjent igjen disse larvene, for de ligner ikke på foreldrene. Rumpetroll er larvene til froskene, og de utvikler seg videre i vannet til en liten frosk med armer og bein.

Etter hvert som dyr tilpasset seg å leve på land, begynte de å legge egg med hardt skall. Disse eggene tørket ikke ut i luft. Da trengte ikke dyra å krype tilbake til vannet når de skulle legge egg.

Inne i egget var det også en stor matpakke som vi kaller eggeplomme. Den gjorde at larvestadiet til krypdyr og fugler kunne skje inne i egget. Dermed kunne små, ferdige kopier av mamma og pappa krype ut av egget.

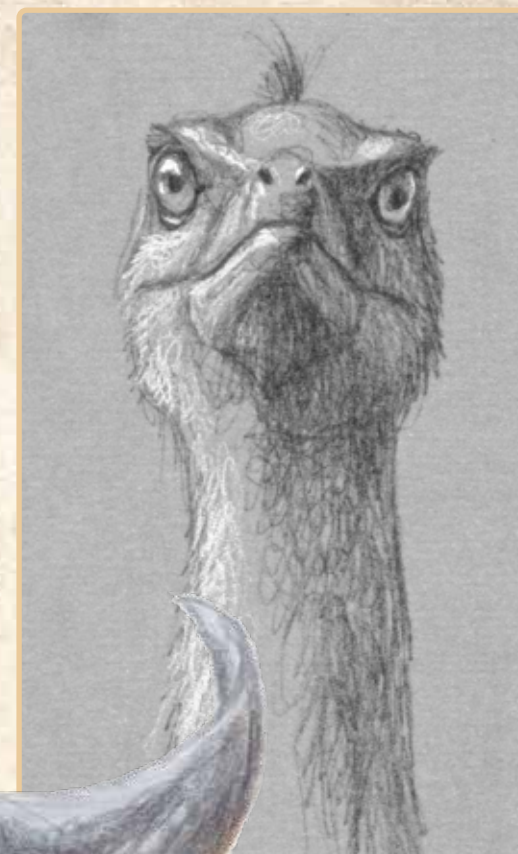
Nesten alle pattedyr bærer barnet inne i seg til det blir født. Bare nebbdyr og maurpinnsvin legger egg.

En dag sprakk Zeldas egg, og et forpjusket hode tittet ut. Da Zara stavret seg opp på beina og strakte seg ut, var hun like lang som et nyfødt barn. Hun skulle jo etter hvert vokse seg nesten like stor som en *Tyrannosaurus*.

I området der Zelda og Zara ble oppdaget, er det et sted hvor det er funnet så mange dinosauregg at stedet har fått navnet Egg Mountain, som betyr Eggefjellet. De har funnet egg fra *Hypacrosaurus*, *Maiasaura*, og en rovdinosaur som heter *Troodon*.

Eggene ligger i flere lag oppå hverandre, noe som tyder på at dinosaurene kom tilbake til samme område år etter år, akkurat som fugler på fuglefjell i dag.

Troodon

Maiasaura

Siden Zelda og Zara ble funnet sammen, tror forskerne at Zelda har levd sammen med Zara siden hun ble klekket. Det er ikke alle dyr som verken passer på eggene sine til de blir klekket, eller passer på ungene etter at de er født.

Havskilpadder graver eggene sine ned i sanden inne på stranden. Så svømmer de til havs igjen, mens eggene ligger igjen. Alle eggene klekkes nesten samtidig, og da kan man se flokker av bitte små skilpadder som krabber alt de kan, nedover stranden for å komme seg ut i det trygge havet.

Barna til komodovaranen har det enda verre. Dersom far eller mor er i nærheten når de kommer ut av egget, risikerer de å bli spist av sin egen forelder. Da har strutse-ungene det bedre: De har på en måte strutsebarnehager. En voksen struts ruger på egg for hele flokken og passer på ungene etter at de er klekket. Krokodillen passer på sine nedgravde egg til de blir klekket og kan bære ungene sine forsiktig med seg i den store munnen sin.

Tidligere trodde forskerne at alle dinosaurene gjorde som skilpaddene og overlot eggene til seg selv etter at de var lagt. Men nå mener de at det var forskjeller blant dinosaurene også.

På Eggefjellet fant forskere et rart reir med egg fra *Maiasaura*. Det var for mange egg der til at de kunne ha vært lagt av én enkelt *Maiasaura*-mor. Kanskje gjorde *Maiasaura* litt som strutsen. Kanskje la mange mødre eggene sine i det samme reiret, og så var det en som passet på eggene alene. Altså en voksen som skjøv eggene rundt for å få dem til å ligge bedre sammen og dekte dem med blader for å skjule dem.

Ofte har man funnet ett enkelt egg fra *Troodon* sammen med flere egg fra andre dinosaurer. Kanskje var *Troodon* bare glad i selskap fra de andre dinosaurene, men det er ikke det forskerne tror. De tror at den var sånn som gjøken og lurte andre dinosaurer til å passe på eggene sine. Kanskje spiste den lille rovdinosauren til og med de andre eggene eller ungene så snart den var klekket?

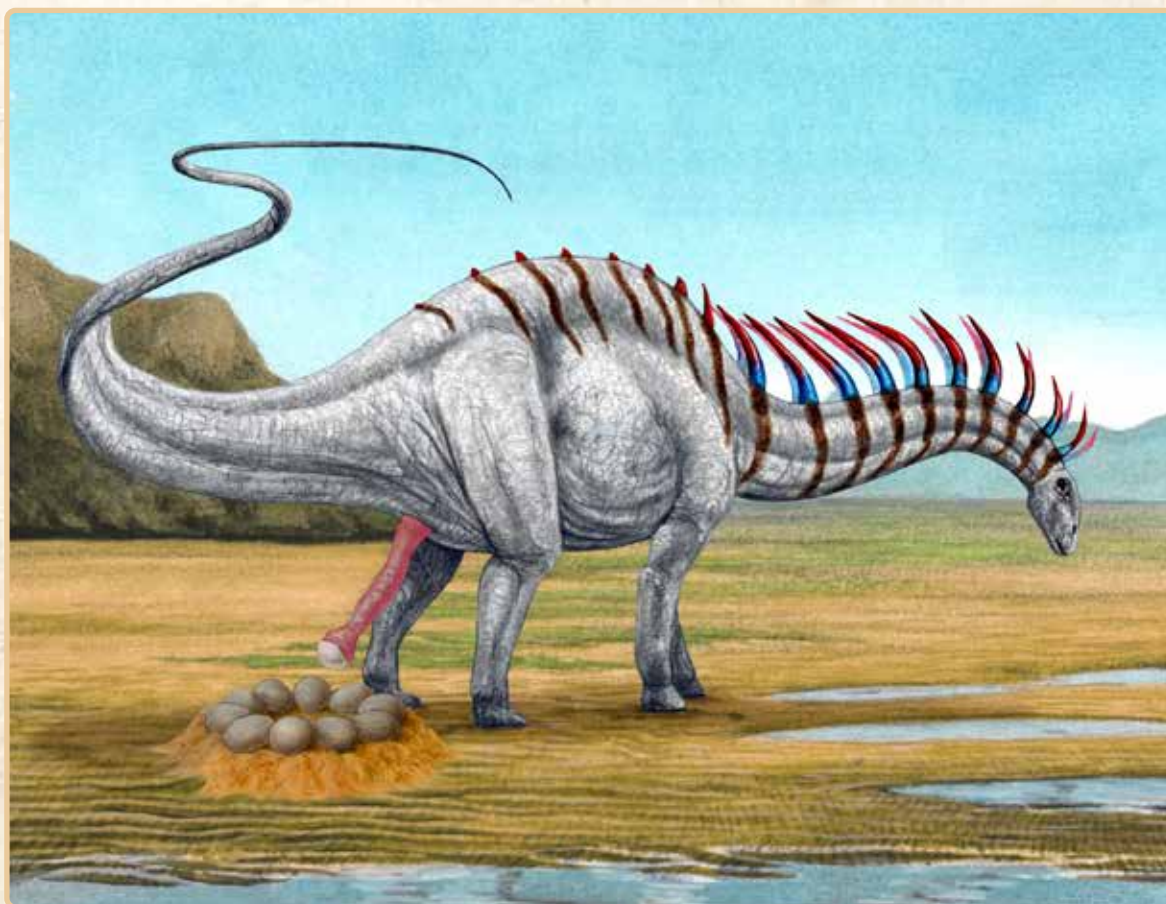

Det er funnet små *Maiasaura*-unger som døde før de hadde forlatt reiret. Men tennene deres var slitt, så de har spist selv om de ikke hadde begynt å bevege seg rundt på egen hånd ennå. Det tyder på at en voksen har kommet med mat til dem, slik som fuglemødre gjør. Kanskje de voksne tygde planter til grøt i munnen og spyttet det ut til barna sine?

En ting forskerne lurer fælt på, er hvordan dinosaurene fikk eggene sine ned på bakken. Fugler kan legge seg ned, og øgler kryper rundt helt nede på bakken, så for dem er det ikke så vanskelig.

Men det var vanskelig for de store dinosaurene å legge seg ned, og åpningen for eggene deres var langt over bakken. Dersom de bare klemte egget ut, ville det bli knust når det falt på bakken.

Kanskje hadde de et slags rør som de kunne senke eggene forsiktig ned med. Det er det ingen som vet sikkert. Men de har jo fått det til på en eller annen måte.

Og hvordan klarte de svære dinosaurene å unngå å trække på eggene sine? Dyra var jo store og tunge, og med de store kroppene kan det heller ikke ha vært lett å se hvor de satte bakbeina. Men de fikk til det også. Vi vet bare ikke hvordan.

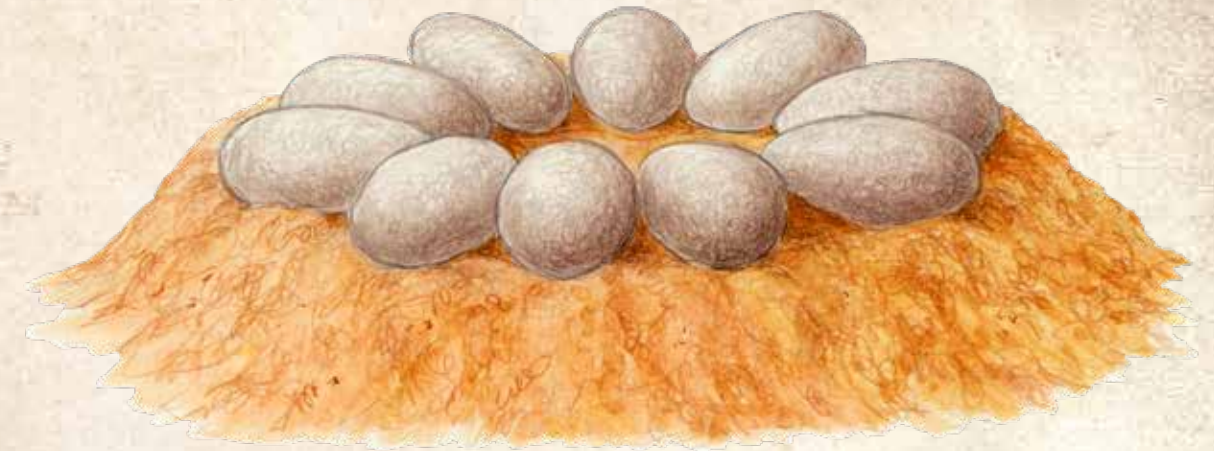
Eggefjellet er fullt av knuste eggeskall fra dinosauregg som har blitt klekket. Noen ble nok også åpnet og spist av rovdyr, samme hvor godt de ble passet på. Kanskje ble noen tråkket på ved et uhell, uansett hvor forsiktige de voksne var.

Men det er også funnet mange hele egg på Eggefjellet, noe som betyr at mange dinosaurbarn døde inni egget. Det kan være mange grunner til det. Kanskje lå noen reir for nær elvebredden? Hvis en elv i nærheten flommet over, kan de ha blitt begravd under sand og leire. På en eller annen måte ble i alle fall de hele eggene begravd, ellers hadde de ikke blitt til fossiler.

Lårbein fra et Hypacrosaurusfoster (t.v.) og egg (over) som ble funnet sammen, i Canada.

Dinosaureggene hadde hardt skall slik at de ble til fossiler på samme måte som knoklene til dyra. Det er gravd ut egg der dinosauren inni var nesten helt utviklet, mens andre skall er helt tomme.

Siden det er forskjell på hvor lenge dinosaurbarna har fått vokse i egget før de ble begravd, kan forskerne studere hvordan dinosaurene utviklet seg inne i egget, selv om det er mange millioner år siden de levde.

Sammensatt modell av skjelettet til et hypacrosaurusfoster.

Zelda og Zara var hypacrosaurer. De tilhører en gruppe dinosaurer som kalles hadrosaurer på fint og andenebbdinosaurer på norsk.

Hypacrosauere levde i flokker. Det ga trygghet når de skulle beskytte seg mot rovdinosaurer som jaktet på dem. Dersom rovdinosaurer skulle få has på en *Hypacrosaurus*, måtte de være store selv, slik som *Gorgosaurus* eller *Daspletosaurus*. Mindre kjøttetere jagde kanskje i flokk og prøvde å få et ungt eller sykt dyr bort fra gruppa for å overmanne det.

Da Zara ble klekket, har hun tidlig måttet lete etter mat sammen med mora si. Dyr som legger egg, lager ikke melk til ungene sine, slik som pattedyr gjør.

Zelda og Zara var planteetere. Det kan vi se på tennene deres. Planteetere har tenner som er ganske flate, slik at de kan tygge seige planter. Kjøttetere har skarpe tenner som passer bedre til å rive opp kjøtt.

Zelda og Zara hadde også nebb, de var jo andenebbdinosaurer. De hadde et stort bredt nebb i snuten og hundrevis av små tenner som satt lenger inne i munnen. Med nebbet plukket de plantene, mens tennene satt tett sammen og malte opp plantene til en grøt før de svelget. Dette er det bare noen få dinosaurtyper som gjorde. De fleste tygget ikke maten sin, de bare svelget den i store biter.

Underkjeve fra andenebbdinosaur, sett fra innsiden, som viser hvor tett tennene satt sammen.

Etter hvert som Zara ble eldre, forandret utseendet hennes seg. Hun ble større, selvfølgelig, og hodet hennes begynte å endre seg. Som voksen ville hun ha fått en kam på hodet, slik Zelda hadde.

Zelda og Zara var antagelig del av en større flokk. Om de var mor og datter, vil vi aldri få vite, men siden de er av samme art og ble funnet sammen, kan vi jo spekulere litt.

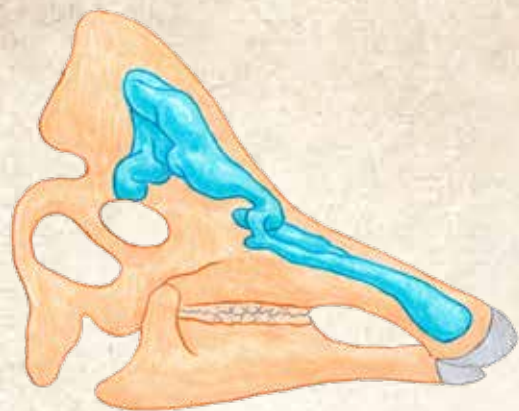
Endret Zara oppførsel etter hvert som hun vokste? Før eller siden skulle hun bli en voksen i flokken, så sakte, men sikkert må hun ha blitt mer selvstendig. Men hun ble funnet sammen med det som kan ha være mora, så hun har nok ikke vært helt klar for å klare seg på egen hånd.

Noen dinosaurer vokste på samme måte som vi mennesker gjør. De vokste raskt til å begynne med, til de nådde voksen størrelse. Så var det stopp. Andre dinosaurer stoppet aldri, de vokste og vokste hele livet.

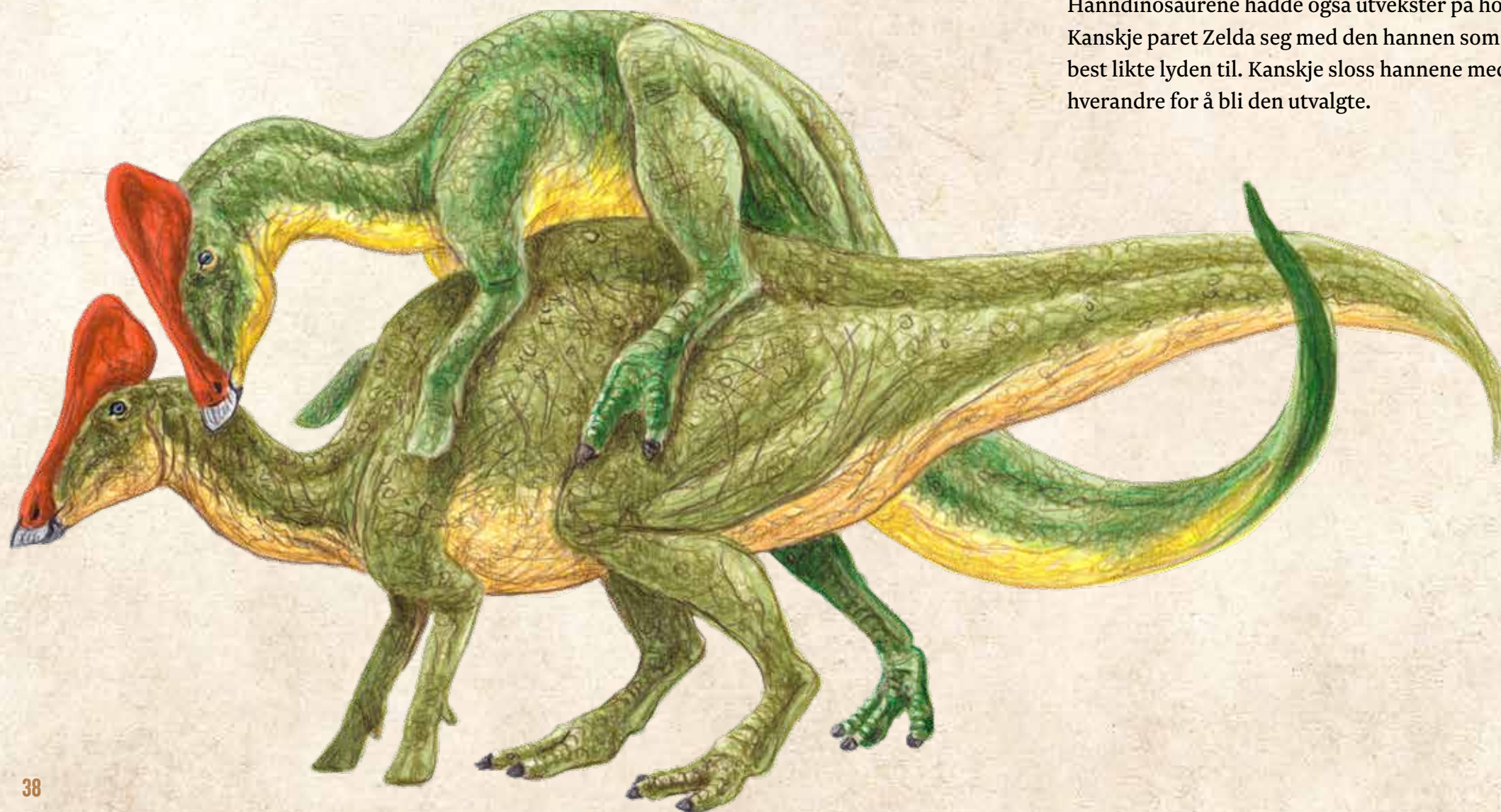

Her kan du se hvordan noen dinosaurer utviklet seg fra barn til voksen.

Når dinosaurer på film brøler, er det bare tull. Dinosaurer hadde nemlig ikke stemmebånd, og dersom de lagde lyd, hørtes de mer ut som fugler enn ville rovdyr.

Men Zelda og Zara kunne antagelig blåse luft gjennom beinkammen og huden oppå hodet og lage lyd på den måten. Kanskje for at andre skulle vite hvor de var.

Men hvorfor hadde ikke Zara kam? Hulrommet som lager lyd hos henne, var lite. Kanskje lagde det en pipelyd som en blokkfløyte. Hos Zelda var det en stor kam, så kanskje lyden hennes var mer som en tuba?

De to lagde også forskjellig lyd fordi voksne gjør noe som barn ikke gjør. De lager nye barn. Når Zelda var klar for å legge et nytt egg, blåste hun kanskje i hornet for å lokke til seg hanndinosaurer som kunne pare seg med henne.

Hanndinosaurene hadde også utvekster på hodet. Kanskje paret Zelda seg med den hannen som hun best likte lyden til. Kanskje sloss hannene med hverandre for å bli den utvalgte.

Mange dyr som lever i dag, forandrer seg også ganske mye etter hvert som de blir voksne. Det er som regel hannen som endrer seg mest. Det er for å få bedre drag på damene.

Tenk på elg og hjort som får store gevir, både til pynt og til å slåss med. Løvehannen får stor manke.

Andriken får flotte farger, mens hunnen er ganske grå og kjedelig i forhold. Hun trenger ikke pynte seg like mye. Det er hannen som må gjøre seg lekker for henne.

Noen hannfugler bygger forseggjorte hager av ting de finner, som kvister, blomster og også glassbiter og plastbiter fra menneskene. Så kaller den på hunnene i nærheten slik at de kan komme og se om de blir imponert av hagen hans. Vi vet ikke om dinosaurene gjorde dette, men tenk deg hvis en stor dinosaur bygget sin egen pyntehage!

Alle andenebbdinosaurer hadde omtrent samme kroppsform. De gikk på fire bein, men kunne også reise seg opp på to. Fingrene hadde små hover. De hadde en stor og tjukk hale.

Zelda og Zara hadde høye tagger som stakk opp fra ryggraden. De var tydeligere hos hypacrosaurene enn hos andre andenebbdinosaurer. Kanskje var det en slags pukkel, slik som kameler og vannbøfler har.

De hadde tenner som passet for å tygge planter, og kraftige kjever. De måtte spise mye, for de hadde så store kropp.

I utgravninger er det funnet avtrykk av hud som viser at

Hypacrosaurus hadde skjellete hud, slik som slanger. De hadde ikke fjær, slik som mange andre dinosaurer hadde.

Den store forskjellen var hodeformen hos de voksne: Det var nok for at de skulle kjenne igjen sin egen art.

Andenebbdinosaurerne var blant de vanligste dinosaurerne da de levde. De fantes mest i Nord-Amerika og i Kina. Senere vandret noen inn i Europa, og faktisk til Nord-Afrika og Sør-Amerika også. Fotsporene etter dinosaurer på Svalbard kan også stamme fra andenebbdinosaurer

Det høres kanskje rart ut at de fantes på begge sider av Stillehavet. Men da må du huske på det vi fortalte tidligere, om at verdenskartet så annerledes ut den gangen. Da var det en landbro mellom Nord-Amerika og Asia, slik at dinosaurer og andre dyr fritt kunne vandre fram og tilbake.

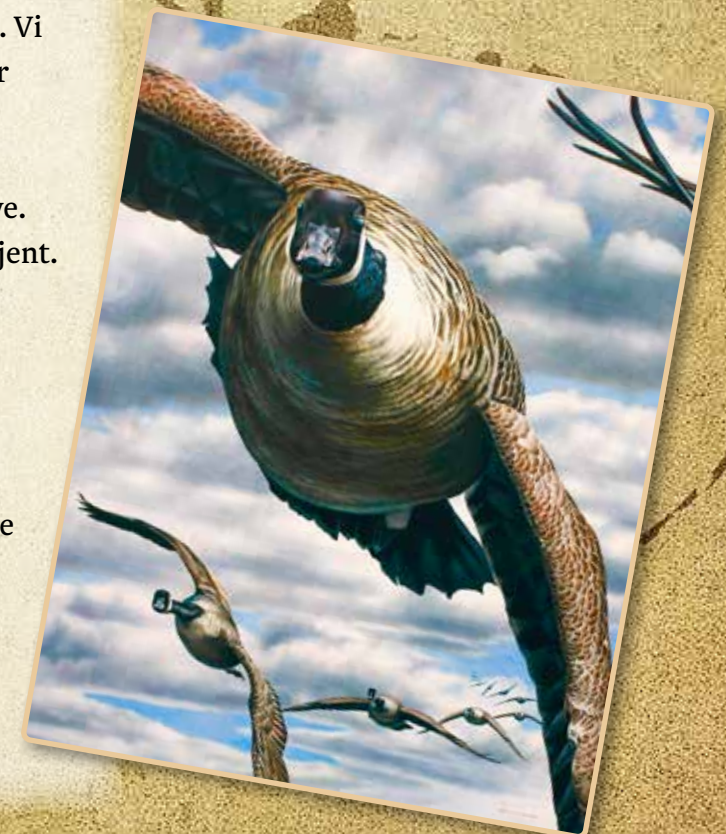

Her er et kart som viser verden for 75 millioner år siden. Ser du at Sibir og Nord-Amerika henger sammen? Nordpolen er markert med en N.

Mange dyr flytter på seg med årstidene. De vandrer dit hvor det er mest mat å finne. Vi sier at de trekker. Det er derfor det heter trekkfugler, for eksempel.

Det kan være farlig å flytte på seg for mye. Det er tryggere å holde seg der man er kjent. Derfor trekker dyr bare når det er nødvendig.

Noen dinosaurforskere mener at dinosaurerne også trakk langs Nord-Amerika om sommeren, fra der fossilene av Zedonk og Zunicodon ble funnet og helt opp til Alaska. Andre forskere mener at de ikke flyttet særlig mye på seg, men holdt seg i ett område hele livet.

Zelda og Zara ble funnet i et gammelt elveleie. Knoklene lå hulter til bulter, så de har nok dødd lenger oppe i elven enn der de ble funnet. Der har de ligget og råtnet en stund, slik at beina ikke hang ordentlig sammen lenger. Så har de blitt skylt av gårde en gang elva har gått stri med masse vann, kanskje under en vårflom.

Mange av de minste beina var blitt skylt vekk og manglet. Det er sjelden man finner hele skjelettet til en dinosaur. De store knoklene var blitt ført ned til en stille del av elva. Der falt de til ro og ble etter hvert dekket av sand og leire. Slik lå de helt til svartføttene fant dem 75 millioner år senere.

Kanskje ble Zelda og Zara tatt av en flom. Kanskje prøvde de å krysse elva uten å lykkes. Eller kanskje var elva tørket ut, og de døde av tørst og sult. Kanskje prøvde de å flykte fra rovdyr.

Svaret får vi aldri vite. De som forsker på dinosaurer, har det slik hele tiden. De finner fossilene, og så må de tenke seg fram til hvordan dyra levde, og hvorfor de døde.

Forskerne har tatt feil mange ganger. De har trodd lenge at noe var riktig, men så kommer det andre og beviser at ting var litt annerledes. Eller helt annerledes.

Så dersom du finner din egen forklaring på hvordan Zelda og Zara døde, kan det hende at du har rett. Men dersom du skal overbevise forskerne, må du ha en veldig god forklaring.

Idag er fossilene Zelda og Zara i Norge. Noe som heter Sparebankstiftelsen DNB kjøpte dinosaurskjelettene og ga Naturhistorisk museum i Oslo muligheten til å stille dem ut så lenge de vil. Så nå kan alle som er innom Oslo, besøke museet og se hvordan Zelda og Zara ser ut i virkeligheten.

Esther viser maleriene sine til Jørn (til venstre) og Torstein (til høyre).

mot perm